

14 Σεπτεμβρίου, 1994

[ΑΡΤΕΜΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΑΡΘΡΑ 146 ΚΑΙ 28 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΖΕΛΑΣ

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 500/93)

Λέξεις και Φράσεις — “Μόνιμη Κατοικία” — Σημαίνει τη συνήθη κατοικία σε αντιδιαστολή με την προσωρινή ή έκτακτη διαμονή σε ένα τόπο — Δεν είναι απαραίτητο η κατοικία να έχει το στοιχείο της επιλογής με ελεύθερη βούληση.

5

Αναθεωρητική Δικαιοδοσία — Ακυρωτικός έλεγχος — Η αξιολόγηση των πραγματικών περιστατικών ανήκει στην κρίση του αρμόδιου διοικητικού οργάνου — Ο ακυρωτικός έλεγχος ασκείται όταν υπάρχει πλάνη περί τα πράγματα ή υπέρβαση της διακριτικής ευχέρειας.

10

Ο αιτητής προσέβαλε με την προσφυγή του την απόφαση των καθ' ων η αίτηση με την οποία απέρριψαν αίτημά του για παραχώρηση σ' αυτόν προσφυγικής ταυτότητας επειδή έκριναν ότι αυτός δεν ήταν “εκτοπισθείς”.

15

Το Ανώτατο Δικαστήριο απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι:

(1) Ένα από τα θέματα που θα πρέπει να αποφασισθεί είναι η έννοια του όρου “μόνιμη κατοικία”. Ο όρος αυτός έτυχε επανειλημμένα δικαστικής ερμηνείας και αποφασίστηκε ότι σημαίνει τη συνήθη κατοικία σε αντιδιαστολή με την προσωρινή ή έκτακτη διαμονή σε ένα τόπο. Έχει επίσης νομολογηθεί ότι η έννοια του όρου “μόνιμος κατοικία” στο σχέδιο Βοήθειας Εκτοπισθέντων και Παθόντων δεν

20

μπορεί να εξομοιωθεί με την έννοια του όρου “μόνιμος εγκατάσταση Κυπρίων στο εξωτερικό”, επειδή δεν είναι αναγκαίο η κατοικία να έχει το στοιχείο της επιλογής με ελεύθερη βούληση ή της κατοικίας με την έννοια του “domicile”.

5

(2) Η απόφαση της Διοίκησης που έκρινε ότι ο αιτητής δεν είχε την συνθήκη διαμονή του πριν και μέχρι την Τουρκική εισβολή σε τουρκοκρατούμενη περιοχή, είναι φανερό ότι προέκυψε από την εξέταση όλων των στοιχείων που είχε ενώπιόν της και που περιέχονται και στο διοικητικό φάκελο τεκμ. 1 στην προσφυγή.

10

Είναι θέμα νομολογημένης αρχής ότι η αξιολόγηση των πραγματικών περιστατικών ανήκει στην κρίση του αρμόδιου οργάνου εκτός αν συντρέχει πλάνης περί τα πράγματα ή υπέρβαση της διακριτικής ευχέρειας για την οποία υπάρχει πάντοτε πεδίο για άσκηση του ακυρωτικού ελέγχου.

15

20

Από το φάκελο που τέθηκε ενώπιον του Δικαστηρίου είναι καθαρόν ότι η Διοίκηση διεξήγαγε λεπτομερή έρευνα και με βάση τα στοιχεία που συνέλεξε κατέληξε στην απόφασή της. Κάτω από τις συνθήκες κρίνεται ότι με βάση το υλικό του φακέλου της Διοίκησης η επίδικη απόφαση που λήφθηκε ήταν μέσα στα πλαίσια της διακριτικής εξουσίας του αρμόδιου οργάνου και δεν έχει αποδειχθεί οποιαδήποτε πλάνη περί τα πράγματα, ή κατάχρηση ή υπέρβαση εξουσίας. Το συμπέρασμα ότι ο αιτητής δεν είχε τη συνθήκη διαμονή του σε τουρκοκρατούμενη περιοχή αλλά στην Αγγλία, ασχέτως του ποια θα ήταν η εκτίμηση του Δικαστηρίου, δεν ήταν αυθαίρετο αλλά εύλογα επιτρεπτό κάτω από τις περιστάσεις.

25

30

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

35

Razis a.o. v. Republic (1979) 3 C.L.R. 127,

X” Παναγή ν. Δημοκρατίας (1989) 3 Α.Α.Δ. 1079,

Πιτζόλη ν. Δημοκρατίας (1991) 4 Α.Α.Δ. 3870,

40

Περατίτης ν. Δημοκρατίας (1992) 4 Α.Α.Δ. 690,

Χαραλάμπους κ.ά. ν. Δημοκρατίας (1991) 4 Α.Α.Δ. 155,

Παπαδάκης ν. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 3424,

Δημοκρατία ν. Ματθαίου (1990) 3 Α.Α.Δ. 2452,

Constantinides ν. Republic (1988) 3 C.L.R. 2375,

Παναγιώτου ν. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 3506,

Χριστοδουλίδου κ.ά. ν. Δημοκρατίας (1992) 4 Α.Α.Δ. 3554,

Ιακώβου ν. Δημοκρατίας κ.ά. (1993) 4 Α.Α.Δ. 2290,

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της άρνησης της καθ' ων η αίτηση να εφοδιάσουν τον αιτητή με προσφυγική ταυτότητα γιατί δεν κρίθηκε "εκτοπισθείς".

Γ. Πατσαλίδης, για τον Αιτητή.

Γ. Παπαϊωάννου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

ΑΡΤΕΜΗΣ, Δ.: Ο αιτητής προσφεύγει εναντίον της άρνησης της Διοίκησης να τον εφοδιάσει με προσφυγική ταυτότητα, γιατί δεν κρίθηκε "εκτοπισθείς" με την έννοια που έχει η λέξη στο κείμενο του σχεδίου Βοηθείας Εκτοπισθέντων και Παθόντων με το δικαιολογητικό που φαίνεται στο Παράρτημα Α της αίτησης, επιστολή του Υπουργείου Εσωτερικών (Υπηρεσία Εγγραφής) ημερομ. 8.4.93, δηλαδή ότι η συνήθης διαμονή του αιτητή πριν και μέχρι την Τουρκική εισβολή δεν ήταν οποιαδήποτε τουρκοκρατούμενη περιοχή. Βασικά το παράπονο του αιτητή, όπως αποκρυσταλλώθηκε στη γραπτή του αίτηση είναι ότι η Διοίκηση λανθασμένα τον έκρινε ως μη εκτοπισθέντα και δεν ήταν λογικά επιτρεπτό να ασκήσει τη διακριτική της ευχέρεια με αρνητικό αποτέλεσμα για τον αιτητή.

Ο αιτητής γεννήθηκε στη Μηλιά Αμμοχώστου το 1951 και αναχώρησε από την Κύπρο κατά το 1972 για την Αγγλία όπου κατά την περίοδο 1973-75 φοίτησε σε κολλέγιο στην Αγγλία και πήρε σχετικό δίπλωμα. Το 1978 σταμάτησε τις σπουδές του λόγω οικονομικών προβλημάτων και για λόγους υγείας άρχισε να δουλεύει στην Αγγλία. Από τον Ιανουάριο του 1979 βρίσκεται στην Κύπρο και την 13.1.93 υπόβαλε για πρώτη φορά αίτηση για έκδοση προσφυγικής ταυτότητας καταθέτοντας και σχετικό βιογραφικό σημείωμα από το οποίο προκύπτουν τα προαναφερθέντα γεγονότα (Παράρτημα Α στην έν-

- σταση). Από στοιχεία που έδωσε ο αιτητής σε επίσκεψη του στα γραφεία των καθ' ων η αίτηση φαίνεται ότι αυτός είχε δύο αδελφές μεγαλύτερες του που ήταν παντρεμένες και εγκατεστημένες στη Μηλία και στη Γύψου αντίστοιχα. Η μητέρα του όμως και οι δύο μικρότερες αδελφές του πήγαν στην Αγγλία το Δεκέμβριο του 1972 ενώ ο πατέρας του παρέμεινε στην Κύπρο. Το 1974 αγόρασαν σπίτι στην Αγγλία. Στον πατέρα του αιτητή παραχωρήθηκε προσφυγική ταυτότητα στις 15.4.82 χωρίς να είναι καταχωρημένα σε αυτή οποιαδήποτε εξαρτώμενα πρόσωπα. Το 1985 ο πατέρας υπόβαλε αίτηση για αντικατάσταση της προσφυγικής του ταυτότητας, δηλώνοντας ότι με τη σύζυγό του βρισκόταν σε διάσταση από το 1972 όταν πήγε η ίδια στην Αγγλία και εγκαταστάθηκε εκεί με τα παιδιά της. Η αίτηση αυτή εγκρίθηκε.
- 15 Οι καθ' ων η αίτηση, αφού αξιολόγησαν τα ενώπιόν τους στοιχεία, απέρριψαν το αίτημα του αιτητή και του κοινοποίησαν την απόφασή τους. Ο αιτητής με επιστολή του δικηγόρου του ημερ. 10.5.93 ζήτησε επανεξέταση της υπόθεσης. Επειδή όμως δεν είχε υποβάλει οποιαδήποτε νέα στοιχεία οι καθ' ων η αίτηση απάντησαν ότι
- 20 δεν υπήρχαν οι προϋποθέσεις για επανεξέταση.

- Ένα από τα θέματα που θα πρέπει να αποφασισθεί είναι η έννοια του όρου “μόνιμη κατοικία”. Ο όρος αυτός έτυχε επανειλημμένα δικαστικής ερμηνείας και αποφασίστηκε ότι σημαίνει τη συνήθη κατοικία σε αντιδιαστολή με την προσωρινή ή έκτακτη διαμονή σε ένα τόπο. (*Ραζής & Άλλος ν. Δημοκρατίας* (1979) 3 Α.Α.Δ. 127, *Σοφούλης Χ' Παναγή ν. Δημοκρατίας* (1989) 3 Α.Α.Δ. 1079, *Γ. Πιτζόλη ν. Δημοκρατίας* (1991) 4 Α.Α.Δ. 3870, *Κωστάκης Περατίτης ν. Δημοκρατίας* (1992) 4 Α.Α.Δ. 690). Έχει επίσης νομολογηθεί ότι η έννοια του όρου “μόνιμος κατοικία” στο σχέδιο Βοήθειας Εκτοπισθέντων και Παθόντων δεν μπορεί να εξομοιωθεί με την έννοια του όρου “μόνιμος εγκατάσταση Κυπρίων στο εξωτερικό”, επειδή δεν είναι αναγκαίο η κατοικία να έχει το στοιχείο της επιλογής με ελεύθερη βούληση ή της κατοικίας με την έννοια του “domicile”. (Βλ. σχετικά,
- 30 *Ξανθή Χαράλάμπους κ.ά. ν. Δημοκρατίας* (1991) 4 Α.Α.Δ. 155, *Πέτρος Παπαδάκης ν. Δημοκρατίας* (1990) 3 Α.Α.Δ. 3424, και *Δημοκρατία ν. Γεώργιος Μαθαίου* (1990) 3 Α.Α.Δ. 2452).

- Η απόφαση της Διοίκησης που έκρινε ότι ο αιτητής δεν είχε την συνήθη διαμονή του πριν και μέχρι την Τουρκική εισβολή σε τουρκοκρατούμενη περιοχή, είναι φανερόν ότι προέκυψε από την εξέταση όλων των στοιχείων που είχε ενώπιόν της και που περιέχονται και στο διοικητικό φάκελο τεκμ.1 στην προσφυγή.

Είναι θέμα νομολογημένης αρχής ότι η αξιολόγηση των πραγματικών περιστατικών ανήκει στην κρίση του αρμόδιου οργάνου εκτός αν συντρέχει περίπτωση πλάνης περί τα πράγματα ή υπέρβαση της διακριτικής ευχέρειας για την οποία υπάρχει πάντοτε πεδίο για άσκηση του ακυρωτικού ελέγχου. (*Κωνσταντινίδης ν. Δημοκρατίας* 5 (1988) 3 Α.Α.Δ. 2375, *Μάρκος Παναγιώτου ν. Δημοκρατίας* (1990) 3 Α.Α.Δ. 3506, *Γιαννούλα Χριστοδουλίδου και Άλλη ν. Δημοκρατίας* (1992) 4 Α.Α.Δ. 3554)

Άλλες πρωτόδικες αποφάσεις επί του θέματος και με παρόμοια γεγονότα είναι και η υπόθεση *Ιακώβου ν. Κυπριακής Δημοκρατίας* 10 (1993) 4 Α.Α.Δ. 2290 και η απόφαση *Γιασουμής ν. Κυπριακής Δημοκρατίας*, Αρ. 581/92, ημερ. 14/1/94.

Από το φάκελο που τέθηκε ενώπιόν μου είναι καθαρόν ότι η Διοίκηση διεξήγαγε λεπτομερή έρευνα και με βάση τα στοιχεία που συνέλεξε κατέληξε στην απόφασή της. Κάτω από τις συνθήκες κρίνω ότι με βάση το υλικό του φακέλου της Διοίκησης η επίδικη απόφαση που λήφθηκε ήταν μέσα στα πλαίσια της διακριτικής εξουσίας του αρμόδιου οργάνου και δεν έχει αποδειχθεί οποιαδήποτε πλάνη 20 περί τα πράγματα, ή κατάχρηση ή υπέρβαση εξουσίας. Το συμπέρασμα ότι ο αιτητής δεν είχε τη συνήθη διαμονή του σε τουρκοκρατούμενη περιοχή αλλά στην Αγγλία, ασχέτως του ποια θα ήταν η εκτίμηση του Δικαστηρίου, δεν ήταν αυθαίρετο αλλά εύλογα επιτρεπτό κάτω από τις περιστάσεις. 25

Η προσφυγή απορρίπτεται με επικύρωση της επίδικης απόφασης. Δεν επιδικάζονται έξοδα.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.